

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2008. évi április hó 15. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

a vesztegetés vétsége és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2007. évi február hó 6. napján kihirdetett 1.Bf.416/2006/11. számú **ítéletét megváltoztatja**, megállapítja vádlott bűnösségét 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében /Btk.276.§./.

Ezért és a terhére megállapított bűncselekmény miatt halmazati büntetésül a másodfokú bíróság által alkalmazott pénzbüntetést tekinti kiszabottnak.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A hatályon kívül helyezés folytán megismételt eljárásban az Esztergomi Városi Bíróság a 2006. június 2. napján kelt 4.B.139/2005/36. szám alatti ítéletében I. r. vádlottat 1 rb. vesztegetés vétségében és 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében mondta ki bűnösnek, ezért őt - halmazati büntetésül - 240 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Az egy napi tétel összegét 1.000.-Ft-ban állapította meg. Az I. r. vádlottat az 1 rb.anyag kezelés vétsége miatt ellene emelt vád alól felmentette.

II. r. vádlott vonatkozásában az ítélet első fokon jogerőre emelkedett.

Az elsőfokú ítélet ellen az I. r. vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Komárom-Esztergom Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2007. február 6. napján kihirdetett 1.Bf.416/2006/11. szám alatti ítéletével az első fokú bíróság ítéletét megváltoztatta, I. r. vádlottat az ellene magánokirat-hamisítás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. A terhére még megállapított bűncselekmény miatt 200 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, az egy napi tétel összegét 1000.-Ft-ban állapította meg. Rendelkezett az így kiszabott 200.000.-Ft pénzbüntetés meg nem fizetésének esetére annak fogházbüntetésre való átváltoztatásáról. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ítélet ellen az ügyész részére I.r. vádlott felmentése vonatkozásában jogorvoslati lehetőséget biztosított.

Az ítélet ellen az ügyész a magánokirat-hamisítás vétségének vádja alóli felmentés miatt, az I. r. vádlott bűnösségének e vádpontban történő megállapítása és büntetésének súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést a harmadfokú bírósághoz.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.88/2007/1-I. szám alatti átiratában - az ügyészi fellebbezést fenntartva - a másodfokú ítélet megváltoztatását indítványozta azzal, hogy az ítélet tábla az I. r. vádlott bűnösségét az 1 rb. magánokirat-hamisítás vétségében is mondja ki, és a büntetését - a részleges súlyosítási tilalom folytán - az elsőfokú bíróság által kiszabott pénzbüntetés mértékére felemelve súlyosítsa. Hivatkozott arra, hogy a másodfokú ítélet jogi indokolása a meghamisított magánokirat felhasználásával kapcsolatban téves. Az I. r. vádlott ugyanis a szerződő partnerének az okiratot átadta, ezzel bizonyítva a szerződés létrejöttét. A felhasználás, mint elkövetési magatartás ezzel a mozzanattal megvalósult, ebből következően pedig az I. r. vádlott bűnössége megállapítható. Figyelemmel arra, hogy a vádlott mindkét terhére rótt bűncselekményt megvalósította, büntetőjogi felelősségével az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés áll arányban.

A másodfokú ítéletnek a vesztegetés vétségében való bűnösség megállapítására vonatkozó és az egyéb rendelkezéseit törvényesnek tartva a fellebbviteli főügyészség azok helybenhagyására tett indítványt.

A harmadfokú eljárás során az ítélet tábla az ügyészi másodfellebbezés elintézésének előkészítése keretében észlelte, hogy a folyamatban volt másodfokú eljárásban hozott határozattal szemben az I. r. vádlott és védője számára ugyan szintén megnyílt a másodfellebbezés lehetősége, azonban a másodfokú bíróság a jogorvoslati jogukról való tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta. Erre figyelemmel az I. r. vádlott és védője a harmadfokú eljárás során került abba a helyzetbe, hogy joghatályos fellebbezésüket előterjeszthessék, mely lehetőséggel a harmadfokú bíróság nyilvános ülésén éltek. I. r. vádlott és védője valamennyi vád alóli, teljes felmentés érdekében fellebbeztek.

A vádlott védője fellebbezésének indokaként hangsúlyozta, hogy az eljáró bíróságok az ítéleti tényállást tévesen alapították sértett tanú ellentmondásos vallomására, aki egyébként az eljárás során durván fenyegető magatartást tanúsított vele és védencével szemben is. Ezzel szemben nem adták indokát annak, hogy a mindvégig következetes vallomást tevő I. r. vádlott védekezését miért utasították el, továbbá nem oldották fel a vallomások közötti ellentmondásokat. Alapvető fontosságú annak a ténynek a megállapítása, hogy a vádiratban leírt vesztegetési cselekményhez képest mikor történt a felek között a szerződés megkötése. Erre a kérdésre azonban sem az első- sem a másodfokú bíróság egyértelmű választ adni nem tudott. A védelmi álláspont szerint logikai képtelenség, ha a vesztegetési kísérlet után a sértett felek egy lezárt borítékban az általuk korruptnak tartott I. r. vádlottól átvesznek egy akaratukkal ellentétes tartalmú szerződést. Ehhez képest a valós tényállás szerint a szerződést mindkét fél egyező akaratral elfogadta és az abban foglaltak helyességét aláírásukkal hitelesítették. A védő fellebbezésében fenntartotta a folyamatban volt eljárás során kifejtett álláspontját a szerződés keletkezésének körülményeiről, a több példányban készült szerződés egyes másolati példányain szereplő tartalom ellentmondásos voltáról, továbbá ismételten hangsúlyozta a vesztegetési cselekmény lezajlásáról tett, egymásnak is ellentmondó terhelő tanúvallomások hitelessége iránti kételyeit.

I. r. vádlott - védőjéhez csatlakozva - mindkét terhére rótt bűncselekmény alóli felmentését kérte. Kiemelte, hogy vallomásával szemben a sértetti előadások bűnösségét nem támasztják alá. Nem volt tisztázható ugyanis az állítólagos vesztegetés konkrét időpontja, a tanúk nem tudtak róla megfelelő személyleírást adni, hamisan állították, hogy az építkezéséhez kért volna pénzt, továbbá a szerződés megkötésének körülményeit sem a valóságban megtörténtek szerint adták elő.

Az ítélet tábla a bejelentett fellebbezések alapján Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítéletét a Be. 387. § (1) bekezdése szerint az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárásokkal együtt bírálta felül. Ennek során az ügyészi fellebbezést az alábbiak szerint alaposnak találta, míg a védelmi fellebbezésben foglaltakat nem osztotta.

Megállapította, hogy az ügy érdemi felülbírálatát akadályozó büntetőeljárási szabálysértést az eljáró bíróságok nem valósítottak meg.

A másodfokú bíróság ugyanakkor - az ügy érdemét nem érintően - mulasztott akkor, amikor a másodfellebbezés lehetőségéről az I. r. vádlottat és védőjét nem tájékoztatta. Több cselekményes büntetőügyben ugyanis nem csupán az a fellebbezés joghatályos, amely a bűnösséget érintő eltérő döntést támadja, és nem csupán az eltérő döntéssel kedvezőtlenebb helyzetbe került (vádlói vagy védői) oldal számára nyílik meg a másodfellebbezés lehetősége. Amennyiben tehát a másodfokú bíróság ítélete tartalmaz olyan - a Be. 386. §-a (1) bekezdésének a) vagy b) pontja alá tartozó - rendelkezést, amely a másodfellebbezés bejelentésének, és ennek következtében a harmadfokú eljárás lefolytatásának lehetőségét megnyitja, a fellebbezésre jogosultak (a Be. 386. § (3) bekezdésében és 387. § (2) bekezdésének harmadik fordulatában írt kivétellel) a másodfokú bíróság ítéletének a további, más bűncselekménnyel kapcsolatos rendelkezését is - vagy kizárólag csak azt - sérelmezhetik.

Az eljárásbeli mulasztás azonban a harmadfokú eljárás során kiküszöbölhető volt, melynek eredményeként az I. r. vádlott és védője fellebbezést jelentettek be.

Az ekként joghatályos fellebbezés alapján az ítélet tábla a másodfokú bíróság ítéletét Be. 387. §-ának (2) bekezdésében meghatározott terjedelemben, a vádlott valamennyi bűncselekményére vonatkozóan bírálta felül.

A védelmi fellebbezések azonban az I. r. vádlott teljes felmentésére az alábbiak szerint nem vezettek.

I. r. vádlott és védője fellebbezésükben a tényállás megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékok mérlegelésének helyességét vitatták. A harmadfokú eljárás során azonban - annak sajátosságai folytán - a bizonyítékok felülmérlegelésére lehetőség nincsen. Amennyiben a harmadfokon eljáró bíróság a tényállást megalapozatlannak, hiányosnak találja és az a Be. 388. § (2) bekezdés szerint az iratok alapján illetve ténybeli következtetés útján nem küszöbölhető ki, úgy a határozatot hatályon kívül helyezheti, egyébként a felülbírálat során a Be. 388. § (1) bekezdésében meghatározott rendelkezés szerint a másodfokú ítélet alapjául szolgáló tényálláshoz kötve van.

Az ítélet tábla ennek megfelelően vizsgálta a másodfokú ítélet ténymegállapításait és a megyei bíróság ítéletének alapjául szolgáló - a másodfokú eljárásban kis mértékben kiegészített - elsőfokú ítéleti tényállást. Megállapította, hogy az eljáró bíróságok az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges tényeket a bizonyítékok törvényes értékelésével tárták fel, részletes indokát adva annak, hogy a vádlotti védekezéssel szemben miért fogadták el a vádirati tényállást alátámasztó tanúk vallomásait és az egyéb bizonyítékokat. Az első és másodfokú bíróságok a szükséges részletességgel indokolási kötelezettségüket is teljesítették.

Nem vetették el az eljáró bíróságok azt a védői hivatkozást, mely szerint **T1**, **T2** és **T3** tanúk vallomásaiban ellentmondások találhatók. Kiemelték azonban, hogy az I. r. vádlott büntetőjogi felelősségének szempontjából releváns tényekre a tanúk mindvégig következetes és egybehangzó vallomást tettek.

Az események időbeni egymásutánisága vonatkozásában szintén nem volt indok a másodfokú bíróság által - az elsőfokú ítélettől ebben a tekintetben eltérően - megállapított tényállás megkérdőjelezésére. A másodfokú bíróság által kiegészített tényállás alapján logikus és a beszerzett bizonyítékokkal összhangban álló a cselekmények időbeli elhelyezése, melynek kapcsán az alkalmazott tényállás-pontosítást a másodfokú bíróság megfelelően indokolta.

A tényállás alapján a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségére a terhére rótt vesztegetés vétségében megalapozottan következtetett. A vádlott cselekményét helytállóan minősítette, ítéletének jogi indokolása ebben a részében következetes és teljes körű, pontosításra nem szorul.

Tévedett azonban a másodfokú bíróság akkor, amikor a felhasználás törvényi tényállási elemének hiányára hivatkozással a magánokirat-hamisítás vétségét nem találta megállapíthatónak, és az I. r. vádlottat az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

Az 1978. évi IV. törvény (Btk.) 276. § szerint a magánokirat-hamisítást az követi el, aki jog vagy kötelezettség létezésének, megváltoztatásának vagy megszűnésének bizonyítására hamis, hamisított vagy valótlan tartalmú magánokiratot használ.

A hivatkozott törvényi rendelkezésekből következően a magán-okirathamisítás elkövetési magatartása a nem valódi, hamis vagy hamisított magánokirat használata. A felhasználást, mint törvényi tényállási elemet I.r. vádlott a szerződő fél tudomása nélkül átjavított szerződés átadásával megvalósította. Az okirattal bizonyított jogviszony alapján pedig a feleket a szerződés tartalma szerint illették meg a jogok és terhelték a kötelezettségek. A felek közötti kötelmi jogviszonyra a vádlott és **T2** által aláírt szerződés volt az irányadó. Az **W Kft.** a **X. Kft.** megrendelésére a szerződésben foglalt megállapodás alapján végezte a személyszállítási tevékenységét, a felek közötti elszámolások a szerződési kikötések alapján zajlottak, és a jogviszony megszüntetésére is a szerződésben rögzített egy éves határozott időtartam lejártára hivatkozva került sor. A felek közötti kötelmet - a kezdeti szóbeli

megállapodást követően, azt felváltva - az írásbeli okirat keletkeztette. I. r. vádlott a **W Kft.** által szerződés-tervezetként elkészített, létező magánokiraton jogosulatlanul olyan, a szerződés időtartamára vonatkozó változtatást hajtott végre, amely már nem mindkét fél kölcsönös és egybehangzó akaratát tükrözte, mégis - az aláírások folytán - azt a látszatot keltette, hogy a módosítást a felek elfogadták. Az okirat ebben a tekintetben tehát meghamisított.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a felek közötti vállalkozási jogviszonyban a vádlott az általa meghamisított, joghatás kiválására alkalmas magánokiratot felhasznált. Ezzel a magatartásával megvalósította a Btk. 276. §-ában meghatározott magánokirat-hamisítás vétségét, amelyben bűnösségét az ítéletábra az elsőfokú ítélettel egyezően megállapította.

A büntetés kiszabása körében a vádlott javára szóló enyhítő körülmények száma és jellege miatt, elsősorban arra figyelemmel, hogy a büntetlen előéletű vádlott - önhibáján kívül - hosszú ideje állt a büntetőeljárás hatálya alatt, a terhére megállapított további bűncselekmény ellenére az ítéletábra lehetőséget látott arra, hogy vele szemben halmazati büntetésül, a másodfokú bíróság által alkalmazott mértékű pénzbüntetés kerüljön kiszabásra. Ez a büntetés szükséges, egyúttal elegendő ahhoz, hogy a büntetés célját, az egyéni és általános megelőzés érdekeit érvényre juttassa.

A kifejtettek alapján az ítéletábra a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 398. § /1/ és /2/ bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint részben megváltoztatta, míg a másodfokú bíróság ítéletének egyéb, törvénynek megfelelő rendelkezéseit a Be. 397. § alapján helybenhagyta.

Győr, 2008. évi április hó 15. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Miklós Mária sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
a tanács tagja

ZÁRADÉK:

Ezzel az ítélettel a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2007. február 6. napján kelt 1.Bf.416/2006/11. számú ítélete meg nem változtatott részében a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

G y ő r , 2008. április 15. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó